

Contemporarul

26 mai 1961

„Școala calomniei“

(Studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică)

DE-A LUNGUL acestei stagiuni, am văzut la studioul Institutului de artă teatrală și cinematografică o serie de spectacole care — dincolo de valoarea artistică — dau o notă de *diversitate* repertoriului, de la textul clasic la cel contemporan, de la universal la autohton, de la studiu la experiment. Un experiment mi s-a părut și recenta premieră cu *Școala calomniei* a lui R. B. Sheridan.

Am văzut piesa de mai multe ori pe scenele noastre și de fiecare dată am constatat că ea îl captează pe spectator. Calitățile ei țin în special de verva satirică, de măiestria cu care marele umorist Sheridan a știut să rețină ceea ce avea mai tipic lumea burgheză cu leitități aristocratice a Angliei din vremea lui. S-a stins oare cu totul acea lume, este ea astăzi doar de domeniul trecutului?

Profesorul și studenții anului IV ai Institutului de artă teatrală au pornit, pe bună dreptate, de pe poziția interpretării în concepția noastră de azi a textului lui Sheridan, urmărind a-i descoperi rezonanțele contemporane, fără a cădea însă în actualizare ostentativă. Superficialitatea, snobismul au caracterizat, și continuă să caracterizeze (în forme mai evoluate, respectiv mai diferențiate), societatea burgheză. Bîrfa, aventura de alcov, chefurile întinse pînă la dezmăț, șochează și azi spiritele lucide din lumea

capitalistă, martore ale unei societăți în descompunere. Cea mai elocventă, poate, ilustrare în această privință, o aflăm în ultima vreme și în teatru, (*Debutanta îndărătnică*, — o piesă scrisă tot de un englez, de astă dată contemporan cu noi, care vizează de fapt pe urmașii „eroilor“ lui Sheridan) și, de asemenea, în film, dacă ar fi să pomenim numai de unul dintre cele mai recente și mai categorice succese pe acest tărîm din anul trecut, *La dolce vita* de Fellini.

Cam același lucru a făcut, la vremea lui, cu mijloacele teatrului, R. B. Sheridan. *Școala calomniei* este o împletire între comedie, satiră și farsă, împletire care-i asigură o structură specifică; piesa pare ușoară, dar este grea de sensuri, te captează prin ascuțimea satirică și observația socială, nu lipsită de gravitate, fără a-și pierde în același timp din *suculența comică*, ambele aceste calități fiind date spectatorului și cu ajutorul *farsei*.

Studenții clasei profesorului Gh. Dem. Loghin (lector Lucian Giurchescu), au fost puși în fața unui examen de loc ușor. În intenția profesorilor lor, a fost realizarea unui spectacol complet, împrumutînd de la Molière ideea comediei-balet, pe care au folosit-o însă în *Școala calomniei* în special ca mijloc de caracterizare.

Desigur, nu putem emite pretenții ca învățăceii să arate o forță de adevărați maeștri și să fie în scenă caractere atât de complexe, încît spectatorul să vadă în fața ochilor un burghez sobru, cu morgă și rezervat, dar să citească pe loc și cealaltă față: caracterul intrigant, mincinos, superficialitatea. Studenții au preferat să joace, cum s-ar spune, cu cărțile pe față, și să demaște de la bun

început trăsăturile esențiale ale respectivelor lor personaje, ca să ușureze identificarea lor de către spectator. Ei le-au jucat, dacă ne este îngăduită butada, „cu ușa larg deschisă“. O galerie de neisprăviți și flecari, oboșiți doar de trîndăvie și de ceea ce unii mai cred că ar înno-bila omul: de spleen. Trăind această lume de pe o poziție foarte combativă, studenții au redat-o așa cum o reține arhiva istoriei: în linii caricaturale, dezumanizată, atrofiată de viciu și huzur. Intregul spectacol se petrece într-un cadru scenografic de foarte bun gust și adecvat stilului în care a fost concepută aducerea pe scenă a piesei: lui Sheridan, datorat Sandei Mușatescu.

Deși despre studenții-actori e bine să vorbească mai mult profesorii lor, despre unul, cel puțin, îmi îngădui să pomenesc în special, relevînd deosebita lui calitate actorească și maturitatea: studentul Marian Hudac, interpretul lui Sir Peter Teazle. Cu el profesorii vor trebui, de acum înainte, — atîta timp cît le va mai fi student — să lucreze mai ales la amănunt, la filigran.

Mircea Alexandrescu